

Tyto okruhy státní závěrečné zkoušky jsou používány při státní závěrečné zkoušce studentů **bakalářského oboru Mezinárodní vztahy – teritoriální studia** na Katedře politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni, kteří zahájili své studium v akademickém roce **2018/19 a později**.

Státní závěrečná zkouška v bakalářském oboru Mezinárodní vztahy – teritoriální studia sestává z obhajoby bakalářské práce, jedné povinné části a jedné volitelné části. V rámci povinné části státní závěrečné zkoušky si student vylosuje jeden okruh. Ve volitelné části jsou okruhy rozděleny do dvou bloků, přičemž z každého si student vylosuje jeden okruh. Známkou z volitelné části je souborným hodnocením výkonů v obou dílčích blocích. V případě, že student neuspěje v jednom z dílčích bloků volitelné části, bude celá volitelná část hodnocena známkou nevyhově(1a). Celková doba trvání státní závěrečné zkoušky je maximálně 60 minut. Vzhledem k šíři otázek může komise určit, na která témata se student v rámci otázky zaměří.

OBHAJOBA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

V rámci obhajoby bakalářské práce student nejprve stručně (zpravidla 2–3 minuty) představí téma, cíle a závěry své bakalářské práce. Poté jsou předneseny posudky vedoucího a oponenta bakalářské práce, na jejichž obsah student reaguje. Členové komise mohou studentovi položit doplňující otázky týkající se obsahové i formální stránky bakalářské práce. Celková doba obhajoby bakalářské práce je přibližně 15 minut.

STUDIJNÍ MATERIÁLY K PŘÍPRAVĚ NA STÁTNÍ ZÁVĚREČNOU ZKOUŠKU

Jednotlivé okruhy státní závěrečné zkoušky tematicky vycházejí z obsahu konkrétních předmětů ve studijním plánu oboru. Při přípravě na státní závěrečnou zkoušku by měl student vycházet ze znalostí a dovedností nabytých v jednotlivých předmětech a z povinných studijních materiálů uvedených v Courseware u jednotlivých předmětů. Návaznost okruhů v jednotlivých částech a blocích na předměty ve studijním plánu je následující:

KAP/MVBSZ – Mezinárodní vztahy

- KAP/UMV, KAP/UMET, KAP/ZP, KAP/UPZ, KAP/CPS, KAP/GEO, KAP/UNIE, KAP/MEV, KAP/TTMV, KAP/FMS, KAP/MEB, KAP/ZAP

KAP/BABSZ – Britská a americká studia

Blok A – Politika

- KHV/AZHB, KAP/PSAZ, KAP/VBMS, KAP/USZP

Blok B – Obecné reálie a kultura

- KAJ/UBAS, KAJ/KPR1, KAJ/KPR2, KAJ/BL, KAJ/AML, KAJ/ASKH

KAP/RUBSZ – Ruská studia

Blok A – Politika

- KAP/PGPP, KAP/PSSV, KAP/RPP, KAP/PVE

Blok B – Obecné reálie a kultura

- KAP/URS, KAP/VRPS, KGS/RLK1, KGS/RLK2, KAP/RKH

KAP/EFBSZ – Evropská studia s francouzštinou

Blok A – Politika

- KAP/UES, KAP/DPT, KAP/KOMP, KAP/PF, KAP/EPOS, KAP/EZAP

Blok B – Obecné reálie a kultura

- KAP/ERE, KRO/FES1, KRO/FES2, KRO/FFR1, KRO/FFR2, KRO/CFV, KRO/SFL, KRO/SFFL

KAP/ENBSZ – Evropská studia s němčinou

Blok A – Politika

- KAP/UES, KAP/DPT, KAP/KOMP, KAP/PF, KAP/EPOS, KAP/EZAP

Blok B – Obecné reálie a kultura

- KAP/ERE, KGS/JORN1, KGS/JORN2, KGS/JORN3, KGS/JORN4, KGS/UKNZ, KGS/SEA
-

KAP/MVBSZ – MEZINÁRODNÍ VZTAHY

student si vylosuje jeden okruh

1. Mezinárodní vztahy jako sociální věda. Vznik a vývoj oboru, předmět zájmu oboru, vývoj podoborů.
2. Metody a výzkumný proces v oboru mezinárodní vztahy. Kvalitativní a kvantitativní metody, metody sběru dat a metody analýzy dat. Postup při výzkumném procesu.
3. Politologie jako sociální věda. Vznik a vývoj oboru, předmět zájmu oboru, vývoj podoborů.
4. Vývoj politické žurnalistiky od počátku tisku. Počátky politické žurnalistiky (Defoe, Swift), halířový tisk, prestižní tisk, žlutý tisk, počátky investigativní žurnalistiky (Pulitzer), rozvoj rozhlasu a televize, veřejnoprávní vs. komerční média, fenomén CNN.
5. Ústavní systém České republiky. Struktura ústavních institucí, jejich vzájemné vztahy a fungování v praxi.
6. Stát v politické geografii. Základní politicko-geografické charakteristiky státu (atributy státnosti, tvar území, hranice, vnitřní uspořádání států, centrum a periferie, jádrová oblast, hlavní město), vnitřní a vnější suverenita (rozpadlé státy, kvazistáty, anomální politicko-geografické jednotky).
7. Region v politické geografii. Definice regionu, základní typy mezinárodních politicko-geografických regionů (transhraniční, transnacionální, makroregion/panregion), vnitrostátní regiony (typy, regionální disparity a jejich vliv na politiku státu, regionalismus, decentralizace, separatismus), složené státy (federace, konfederace, regionální stát).
8. Politická geografie světových panregionů. Zásadní procesy a události, které formovaly zadaný světový panregion. Současná politicko-geografická struktura zadaného panregionu a činitelů, kteří ji výrazným způsobem ovlivňují (etnická, jazyková a náboženská mapa, konflikty, spolupráce, integrace, geopolitika mocností, ekonomické aktivity apod.). Komise studentovi zadá jeden ze světových panregionů.
9. Vývoj evropské integrace od padesátých let dvacátého století do současnosti. Klíčové mezníky politického vývoje evropské integrace, prohlubování a rozšiřování evropského integračního procesu v jednotlivých etapách.
10. Politický systém Evropské unie. Orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci v Evropské unii a vztahy mezi nimi. Institucionální propojení politických systémů Evropské unie a členských států.
11. Pravomoci a veřejné politiky Evropské unie. Dělbá pravomocí, vnitřní trh, hospodářská a měnová unie, kohezní politika, společná zahraniční a bezpečnostní politika.
12. Úvod do ekonomické teorie a jejích politických dopadů. Představení a porovnání základních aspektů ekonomických přístupů Smithe, Ricarda, Marxe, Marshalla, Keynesa a Friedmana.
13. Finance a politika. Vývoj mezinárodních měnových institucí, určování směnných relací měn, vydávání dluhopisů a určování jejich hodnoty, fungování centrálních bank v ekonomice, fungování úrokových sazeb ve stimulaci ekonomiky.
14. Obchod a politika. Mechanismy fungování Světové obchodní organizace, fungování cel a dalších bariér obchodu. Principy a dopady přímých zahraničních investic na ekonomiku. Vznik, vývoj a dopady nadnárodních korporací v systému.
15. Teorie a praxe mezinárodních vztahů I. Vývoj realismu a liberalismu na pozadí politiky dvacátého století. Teoretické přístupy meziválečných idealistů (Angell, Davies), klasických realistů (Carr, Morgenthau), defenzivního a ofenzivního realismu (Kissinger, Mearsheimer),

- klasických teoretiků evropské integrace (Mitrany, Haas, Moravcsik), strukturálního realismu (Waltz) a neoliberálního institucionalismu (Keohane, Nye). Propojení teorie a dobové praxe.
16. Teorie a praxe mezinárodních vztahů II. Vývoj kritických teoretických přístupů k analýze mezinárodní politiky. Představení širšího sociálně-vědního kontextu (Gramsci, Frankfurtská škola, koncept diskurzu). Teoretické přístupy neomarxismu (Wallerstein, Rosenberg), feminismu (Enloe, Tickner) a konstruktivismu (Wendt, Katzenstein) k mezinárodní politice a jejich aplikace na současné mezinárodně-politické dění.
 17. Mezinárodní spolupráce a mezinárodní organizace v teorii mezinárodních vztahů. Vývoj přístupů k mezinárodní spolupráci, pohled základních myšlenkových proudů na roli mezinárodních organizací v systému, typy mezinárodních organizací, struktura Organizace spojených národů a dalších významných mezinárodních organizací. Mezinárodní režimy a jejich příklady. Mezinárodní veřejné statky a jejich příklady.
 18. Premoderní a moderní mezinárodní systémy od antiky do roku 1789. Aktéři, mocenská centra, struktura systému, základy mezinárodní spolupráce, pojetí suverenity, vestfálský model státu.
 19. Mezinárodní systém devatenáctého a první poloviny dvacátého století. „Dlouhé“ devatenácté století, zrození diplomacie, rovnováha moci, projekce evropské moci v mimoevropských oblastech, vzestup neevropských mocností USA a Japonska, Společnost národů a mandátní správa.
 20. Mezinárodní systém od druhé poloviny dvacátého století do současnosti. Zrození bipolarity, proměny vztahů v západním bloku během studené války, emancipace Afriky, zrození unimultipolarity.
 21. Pojmové vymezení a teoretické přístupy k bezpečnosti. Vysvětlení pojmů národní bezpečnost, mezinárodní bezpečnost, lidská bezpečnost a energetická bezpečnost. Pojetí bezpečnosti v teoriích mezinárodních vztahů.
 22. Konflikty v mezinárodních vztazích. Definice konfliktu, typologie ozbrojených konfliktů s praktickými příklady, konfliktní cyklus, pojetí konfliktu v teoriích mezinárodních vztahů.
 23. Řešení konfliktů v mezinárodních vztazích. Mírové a donucovací nástroje řešení konfliktů, mírové mise, preventivní diplomacie a postkonfliktní rekonstrukce, role mezinárodních a regionálních organizací při řešení konfliktů a zajištění bezpečnosti.
 24. Zahraniční politika státu. Definice zahraniční politiky a souvisejících konceptů (diplomacie, suverenity), instituce podílející se na tvorbě zahraniční politiky, vliv domácí a mezinárodní politiky na tvorbu zahraniční politiky státu.
 25. Nástroje zahraniční politiky státu. Bilaterální a multilaterální diplomacie, tajná diplomacie, propaganda, veřejná diplomacie, kulturní a sportovní diplomacie, oficiální rozvojová pomoc, ekonomická diplomacie, donucovací prostředky.

KAP/BABSZ – BRITSKÁ A AMERICKÁ STUDIA

student si vylosuje jeden okruh z každého bloku

BLOK A – POLITIKA

1. Politický systém Spojeného království Velké Británie a Severního Irska. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranický systém a jeho vývoj.
2. Politický systém Spojených států amerických. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranický systém a jeho vývoj.
3. Politický systém Kanady. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranický systém a jeho vývoj.
4. Politický systém Austrálie. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranický systém a jeho vývoj.
5. Politické systémy Nového Zélandu a Jihoafrické republiky. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
6. Velká Británie v mezinárodním systému devatenáctého století. Zámorské vyvažování, teritoriální expanze, budování impéria.
7. Velká Británie mezi světovými válkami a během druhé světové války. Politika appeasementu, přístup ke Společnosti národů, zahraniční politika a strategie během druhé světové války.
8. Velká Británie v době studené války a po ní. Zvláštní vztah ke Spojeným státům americkým, postoj k evropskému integračnímu procesu, vztahy s bývalými koloniemi.
9. Spojené státy americké v mezinárodním systému devatenáctého století. Hemisférická spolupráce, dotvoření územní podoby, vztah s Velkou Británií a Kanadou a evropskými velmocemi, zahraničně politické priority.
10. Spojené státy americké v mezinárodním systému mezi světovými válkami a během druhé světové války. Návrat do izolace, zahraničněpolitické priority, zapojení do druhé světové války.
11. Spojené státy americké v mezinárodním systému v době studené války. Ideologické soupeření, transatlantická spolupráce, světová velmoc a ideové základy tohoto statutu.
12. Zahraniční politika Spojených států amerických po skončení studené války. Hlavní ideové proudy, témata, priority jednotlivých administrativ, sole superpower.
13. Hospodářský a sociální vývoj ve Velké Británii od počátku devatenáctého století do současnosti. Významné trendy, klíčové události a jejich dopad na politický vývoj.
14. Hospodářský a sociální vývoj ve Spojených státech amerických od počátku devatenáctého století do současnosti. Významné trendy, klíčové události a jejich dopad na politický vývoj.
15. Hospodářský a sociální vývoj na území Kanady, Austrálie a Nového Zélandu od počátku devatenáctého století do současnosti. Významné trendy, klíčové události a jejich dopad na politický vývoj.

BLOK B – OBECNÉ REÁLIE A KULTURA

1. Charakter britské společnosti v meziválečném období. Hledání nové identity, padesátá a šedesátá léta ve Velké Británii.
2. Struktura a aktuální problémy současné britské společnosti. Sociální mobilita a její předpoklady.
3. Role a význam konstituční monarchie a královské rodiny v současné Velké Británii s přihlédnutím k historickému vývoji.
4. Vývoj britských médií ve dvacátém století. Založení a veřejnoprávní role BBC, nástup komerční televize, bulvarizace tisku a vliv médií na každodennost současných Britů.
5. Zrod americké identity. První osadníci, vliv migrace, idea svobody a nezávislosti a její společensko-ekonomické předpoklady.
6. První osady na území Spojených států amerických. Puritáni a jejich ideově-hodnotový systém.
7. Boj za občanská práva ve Spojených státech amerických. Otroctví a jeho zrušení, hnutí za rovnoprávnost menšin v průběhu dvacátého století, mírové hnutí šedesátých let.
8. Společnost viktoriánské Anglie. Zrod třídního systému a životní styl jednotlivých vrstev.
9. Hlavní tendence v britské literatuře od druhé poloviny devatenáctého století do nástupu modernismu. Charakteristické rysy, proudy a jejich klíčoví představitelé.
10. Vývojové tendence britské literatury od poloviny dvacátého století do současnosti. Charakteristické rysy, významné proudy a jejich představitelé.
11. Vývoj americké literatury od počátků do poloviny dvacátého století. Charakteristické rysy, významné proudy a jejich představitelé.
12. Vývojové tendence americké literatury od poloviny dvacátého století do současnosti. Charakteristické rysy, významné proudy a jejich představitelé.
13. Vývoj britské kinematografie ve druhé polovině dvacátého století. Žánry britského filmu, britská komedie, Free Cinema a nová vlna, populární žánry.
14. Americká kinematografie druhé poloviny dvacátého století. Proměny hollywoodského průmyslu a nástup Nového Hollywoodu, americký nezávislý film.
15. Britská a americká hudba druhé poloviny dvacátého století. Charakteristika vývojových trendů a klíčových proudů.

KAP/RUBSZ – RUSKÁ STUDIA

student si vylosuje jeden okruh z každého bloku

BLOK A – POLITIKA

1. Formování a struktura území Sovětského svazu. Politicko-geografické a geopolitické aspekty a důsledky zásadních událostí či období v historii Sovětského svazu, okrajově i carského Ruska (první světová válka, občanská válka, druhá světová válka, studená válka, rozpad Sovětského svazu). Zisky a ztráty území a změny vnitřní struktury Sovětského svazu.
2. Politická geografie postsovětských zakavkazských republik. Politicko-geografický a geopolitický vývoj zakavkazského transnacionálního regionu (Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie). Vývoj a charakteristiky jednotlivých států, spolupráce a konflikty v regionu, vztah k Ruské federaci a dalším významným externím aktérům.
3. Politická geografie postsovětských středoasijských republik. Politicko-geografický a geopolitický vývoj středoasijského transnacionálního regionu (Kazachstán, Kyrgyzstán, Uzbekistán, Tádžikistán, Turkmenistán). Vývoj a charakteristiky jednotlivých států, spolupráce a konflikty v regionu, vztah k Ruské federaci a dalším významným externím aktérům.
4. Vývoj Sovětského svazu do roku 1939. Historické souvislosti vzniku Sovětského svazu, občanská válka, kolektivizace a industrializace a jejich vliv na politický vývoj. Ideologie bolševické strany, budování totalitního státu.
5. Sovětský svaz od druhé světové války do roku 1982. Historické souvislosti druhé světové války v Sovětském svazu a význam tohoto konfliktu pro sovětský režim. Směry a události v sovětské zahraniční politice v období studené války. Proměna politického systému.
6. Sovětský svaz v období 1982–1991. Příčiny, ideologické zdůvodnění, podoba a dopady politik urychlení, otevřenosti a přestavby. Zahraniční politika Sovětského svazu v daném období. Historické souvislosti rozpadu Sovětského svazu. Reforma politického systému a její dopad na vznik samostatných republik.
7. Politika v Ruské federaci po roce 1991. Politický systém Ruské federace a jeho proměny. Vývoj stranického systému. Průběh ruské privatizace a ekonomické krize v roce 1998 a návrat státu do klíčových ekonomických odvětví. Proměna politického režimu po roce 2000.
8. Ruská zahraniční politika. Ideologické pozadí ruské zahraniční politiky v jednotlivých obdobích. Vztahy Ruské federace se Severoatlantickou aliancí, Evropskou Unií, Spojenými státy americkými, dalšími mocnostmi, zeměmi zvláštního významu pro Ruskou federaci a zeměmi postsovětského prostoru. Komise určí studentovi konkrétní aktéry.
9. Politika v zemích postsovětského prostoru. Základní rysy politických systémů a zahraničněpolitické orientace zemí postsovětského prostoru kromě Pobaltí a Ruské federace. Klíčové politické události v posledních letech v zemích postsovětského prostoru.
10. Spolupráce a konflikt v postsovětském prostoru. Příčiny a vývoj konfliktů v Podněstří, Tádžikistánu, Jižní Osetii a Abcházii, Ferghanském údolí, východní Ukrajině a Náhorním Karabachu (komise určí studentovi jeden konflikt k podrobnému rozboru). Hlavní integrační projekty v postsovětském prostoru (Euroasijská hospodářská unie a Šanghajska organizace pro spolupráci).
11. Nedemokratické režimy ve středovýchodní Evropě v meziválečném období. Příčiny vzniku, obecné charakteristiky a společní jmenovatelé, podrobnější analýza zadaného režimu (Litva, Estonsko, Lotyšsko, Polsko, Maďarsko, Jugoslávie, Rumunsko, Bulharsko). Komise studentovi zadá jeden z režimů.

12. Socialistická Jugoslávie. Základní charakteristiky a vývoj. Příčiny a průběh rozpadu, konflikty doprovázející rozpad (obecný přehled všech konfliktů a podrobnější výklad zadaného konfliktu). Komise studentovi zadá jeden z konfliktů (Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina).
13. Přechody k demokracii v postkomunistické Evropě. Společní jmenovatelé, strukturální faktory, teoretické uchopení a aplikace vybrané typologie přechodů k demokracii na příklady ze středovýchodní Evropy. Vliv podoby přechodu na kvalitu demokracie v novém režimu. Otázka „zamrzlých přechodů“ a nových podob nedemokratických režimů.
14. Politicky konfliktní regionalismus a politicky významné etnické/národnostní menšiny v oblasti střední Evropy, Balkánu a Pobaltí po pádu komunismu. Obecný přehled, politické dopady, podrobnější charakteristika zadaných příkladů. Komise studentovi zadá dva příklady.
15. Politické systémy postkomunistických zemí. Základní rysy zadaného středoevropského politického systému (Maďarsko, Polsko, Slovensko), politického systému na Balkánském poloostrově (Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Bulharsko, Rumunsko) a politického systému v Pobaltí (Litva, Lotyšsko, Estonsko). Komise zadá jeden politický systém z každého regionu.

BLOK B – OBECNÉ REÁLIE A KULTURA

1. Debata o vztahu Ruska a Evropy/Západu. Spor slavjanofilství a západnictví v devatenáctém století, klasické meziválečné eurasijství a debata po skončení studené války.
2. Ruská pravoslavná církev a její místo ve společenském a politickém životě Ruska. Historická perspektiva (vztah státu a pravoslaví, teorie třetího Říma a její vliv na ruskou (geo)politiku, církevní reformy Petra I., tzv. symfonie moci) a postsovětské období.
3. Formování ruského národa a nacionalismu. Konstitutivní prvky ruského národa a nacionalismu, historická dimenze ruského nacionalismu a rusifikace neruských částí impéria, proudy a projevy nacionalismu po rozpadu Sovětského svazu.
4. Kyjevská Rus jako základ ruské státnosti? Strukturální charakteristiky fungování Kyjevské Rusi a vnitřní a vnější příčiny jejího zániku, interpretace významu Kyjevské Rusi pro moderní ruskou státnost v rámci ruské (geo)politiky a historiografie.
5. Společnost a politika v Moskevském knížectví/velkoknížectví. Příčiny vzestupu Moskvy, fáze a směry rozšiřování státu (do nástupu Petra I.), společenské a politické dopady vlády Ivana IV. a interpretace jejího významu pro moderní ruskou státnost v rámci ruské (geo)politiky a historiografie. Novgorod jako alternativní forma vývoje ruské státnosti?
6. Vývoj ruské politiky a společnosti v dobách expanze a konsolidace impéria. Historické milníky vlády Petra I. a Kateřiny II. Sociální poměry v dobovém Rusku, budování identity impéria a zahraniční vlivy na podobu společnosti. Význam obou panovníků pro současnou ruskou historiografii a politiku.
7. Vývoj ruské společnosti v dobách slávy a úpadku impéria. Historické souvislosti napoleonských válek a období koncertu velmocí až do únorové revoluce roku 1917. Proměny vnitropolitického a sociálního vývoje v Rusku v daném období. Vnitropolitické a zahraničněpolitické příčiny úpadku impéria. Význam daného období a zejména napoleonských válek pro současnou ruskou historiografii a politiku.
8. Kultura Kyjevské Rusi. Přijetí křesťanství a rozvoj písemnictví, liturgická literatura, první písemné památky.
9. Západní/evropské vlivy v ruské kultuře a literatuře od raného novověku do počátku dvacátého století.
10. Ruská literatura a kultura osmnáctého a devatenáctého století. Od klasicismu přes romantismus k realismu.
11. Sovětská literatura a kultura. Od symbolismu a avantgardy k proletářskému umění a socialistickému realismu. Kultura a literatura samizdatu, undergroundu a emigrace.
12. Rozpad Sovětského svazu a transformace a jejich reflexe v ruské literatuře a kultuře.
13. Klasická ruská kinematografie. Montážní škola a její základní principy, vliv raného ruského filmu na světovou kinematografii, socialistický realismus a jeho základní principy, podmanění filmového průmyslu státem a vývoj ruské kinematografie do druhé světové války (základní témata, díla a autoři).
14. Sovětská a současná kinematografie. Způsoby využívání kinematografie jako nástroje budování sovětského státu a společnosti, kinematografie za druhé světové války, sovětský filmový průmysl a cenzura (základní díla a autoři daného období). Současná ruská kinematografie (nejznámější díla a autoři), ruská historie v současné ruské kinematografii a vztah kinematografie k současnému režimu.
15. Vztah hudby a společnosti v současném Rusku. Ruská klasická hudba a balet, sovětský hlavní proud a disent a současná populární hudba (klíčová díla a autoři). Význam vybraných autorů pro současnou ruskou společnost a politiku.

KAP/EFBSZ – EVROPSKÁ STUDIA S FRANCOUZŠTINOU

student si vylosuje jeden okruh z každého bloku

BLOK A – POLITIKA

1. Antické politické myšlení. Komparace Platóna (díla Ústava, Zákony a Politikos) a Aristotela (dílo Politika), helénská římská tradice (komparace vrcholné stoi, epikureismu a pyrrhonismu).
2. Vybrané otázky křesťanského odkazu. Percepce státu a spravedlnosti u Aurelia Augustina (analogie boží a pozemské obce) a Tomáše Akvinského (aristotelská inspirace republikanismem a její spojení s křesťanskou etikou); spory mezi legisty a monarchomachy.
3. Suverenita a vládnutí v novověku. Výuka a charakter vladaře v renesanci (komparace Machiavelliho díla Vladař a díla O výchově křesťanského vladaře Erasma Rotterdamského), konceptualizace suverenity (Bodin, Grotius), smysl a charakter teorií společenské smlouvy (rozdíly mezi teoriemi Hobbesa, Locka a Rousseaua).
4. Vybrané směry dějin evropského politického myšlení. Utopismus (More, Campanella, Fourier), politická moc, autorita a demokracie (Burke, Montesquieu, Tocqueville), stát a společnost v německé filozofické tradici (Kant, Hegel).
5. Ideologické směry. Liberalismus (liberální svobody: Locke, egalitární liberalismus: Rawls, pravicový libertarianismus: Hayek a Rothbard), konzervatismus (základní znaky konzervatismu: Burke, konzervatismus jako postoj: Oakeshott), socialismus (komunistická společnost: Marx, sociálně-demokratický směr: Bernstein, frankfurtská škola: Adorno, Horkheimer a Marcuse, politika třetí cesty: Giddens).
6. Demokracie a totalitarismus. Teorie demokracie (koncept polyarchie: Dahl, elitní demokracie: Schumpeter, konsociační model: Lijphart, deliberativní demokracie: Habermas) a teorie totalitarismu (Arendt, Aron, Talmon, Sartori, Voegelin).
7. Nová sociální hnutí. Feminismus (humanistický, liberální, marxistický, radikální, postmoderní), zelené myšlení (environmentalismus a ekologismus) a multikulturalismus (pluralistický, liberální, kritický).
8. Politický systém Spolkové republiky Německo. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
9. Politické systémy Rakouské republiky a Švýcarské konfederace. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
10. Politický systém Francouzské republiky. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
11. Politické systémy Italské republiky a Španělského království. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
12. Politické systémy vybraných evropských monarchií (Nizozemského království, Belgického království, Švédského království a Norského království). Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
13. Zahraniční politika Francouzské republiky od vzniku 5. republiky do současnosti. Obecné charakteristiky zahraniční politiky, proměny zahraniční politiky, vztah Francie k evropskému integračnímu procesu, globálními otázkami a dalšími aktéry mezinárodního systému.
14. Zahraniční politiky Spolkové republiky Německo od vzniku západního Německa do současnosti. Obecné charakteristiky zahraniční politiky, Německo jako civilní mocnost,

proměny zahraniční politiky, vztah Německa k evropskému integračnímu procesu, globálními otázkami a dalšími aktéry mezinárodního systému.

15. Zahraniční politika Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku od meziválečného období do současnosti. Obecné charakteristiky zahraniční politiky, proměny zahraniční politiky, role Spojeného království v mezinárodním společenství, vztah k evropskému integračnímu procesu, globálními otázkami a dalšími aktéry mezinárodního systému.

BLOK B – OBECNÉ REÁLIE A KULTURA

1. Regiony a politika v Evropě. Pojem region, typy regionů (politické, kulturní, historické, ekonomické atp.) včetně konkrétních příkladů. Pojmy decentralizace, regionalizace, regionalismus, separatismus. Evropské federace a regionální státy – příklady (vznik, vývoj a současný stav).
2. Transnacionální regiony. Vysvětlení pojmu a diskuze o evropských příkladech – možnosti a kritéria vymezení, jednotící znaky, politická dimenze existence transnacionálních regionů.
3. Transhraniční regiony. Vysvětlení pojmu a diskuze o evropských příkladech – možnosti a kritéria vymezení, jednotící znaky, politická dimenze existence transhraničních regionů. Přeshraniční spolupráce v EU.
4. Vznik moderní francouzské společnosti a její vývoj ve 20. a 21. století.
5. Francie jako kulturní fenomén. Každodenní život francouzské společnosti a jeho specifika
6. Spříznění sňatkem českých a francouzských královských rodů ve 14. století, gotická Praha za vlády Karla IV.
7. Jiří z Poděbrad a jeho koncept společné Evropy.
8. Alfons Mucha. „Francouzský“ umělec a český patriot.
9. Francouzská literatura v době klasicismu a osvícenství.
10. Romantismus, realismus a naturalismus ve francouzské literatuře.
11. Francouzská literatura začátku 20. století a román v meziválečném období.
12. Francouzská literatura let dvacátých, třicátých a šedesátých 20. století.
13. Postmoderní francouzská literatura a literatura současná.
14. Frankofonní literatura zemí Maghrebu, Belgie a Québecu.

KAP/EFBSZ – EVROPSKÁ STUDIA S NĚMČINOU

student si vylosuje jeden okruh z každého bloku

BLOK A – POLITIKA

1. Antické politické myšlení. Komparace Platóna (díla Ústava, Zákony a Politikos) a Aristotela (dílo Politika), helénská římská tradice (komparace vrcholné stoi, epikureismu a pyrrhonismu).
2. Vybrané otázky křesťanského odkazu. Percepce státu a spravedlnosti u Aurelia Augustina (analogie boží a pozemské obce) a Tomáše Akvinského (aristotelská inspirace republikanismem a její spojení s křesťanskou etikou); spory mezi legisty a monarchomachy.
3. Suverenita a vládnutí v novověku. Výuka a charakter vladaře v renesanci (komparace Machiavelliho díla Vladař a díla O výchově křesťanského vladaře Erasma Rotterdamského), konceptualizace suverenity (Bodin, Grotius), smysl a charakter teorií společenské smlouvy (rozdíly mezi teoriemi Hobbesa, Locka a Rousseaua).
4. Vybrané směry dějin evropského politického myšlení. Utopismus (More, Campanella, Fourier), politická moc, autorita a demokracie (Burke, Montesquieu, Tocqueville), stát a společnost v německé filozofické tradici (Kant, Hegel).
5. Ideologické směry. Liberalismus (liberální svobody: Locke, egalitární liberalismus: Rawls, pravicový libertarianismus: Hayek a Rothbard), konzervatismus (základní znaky konzervatismu: Burke, konzervatismus jako postoj: Oakeshott), socialismus (komunistická společnost: Marx, sociálně-demokratický směr: Bernstein, frankfurtská škola: Adorno, Horkheimer a Marcuse, politika třetí cesty: Giddens).
6. Demokracie a totalitarismus. Teorie demokracie (koncept polyarchie: Dahl, elitní demokracie: Schumpeter, konsociační model: Lijphart, deliberativní demokracie: Habermas) a teorie totalitarismu (Arendt, Aron, Talmon, Sartori, Voegelin).
7. Nová sociální hnutí. Feminismus (humanistický, liberální, marxistický, radikální, postmoderní), zelené myšlení (environmentalismus a ekologismus) a multikulturalismus (pluralistický, liberální, kritický).
8. Politický systém Spolkové republiky Německo. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
9. Politické systémy Rakouské republiky a Švýcarské konfederace. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
10. Politický systém Francouzské republiky. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
11. Politické systémy Italské republiky a Španělského království. Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
12. Politické systémy vybraných evropských monarchií (Nizozemského království, Belgického království, Švédského království a Norského království). Mezníky ústavního a politického vývoje, klíčové ústavní instituce a vztahy mezi nimi, stranické systémy a jejich vývoj.
13. Zahraniční politika Francouzské republiky od vzniku 5. republiky do současnosti. Obecné charakteristiky zahraniční politiky, proměny zahraniční politiky, vztah Francie k evropskému integračnímu procesu, globálními otázkám a dalším aktérům mezinárodního systému.
14. Zahraniční politiky Spolkové republiky Německo od vzniku západního Německa do současnosti. Obecné charakteristiky zahraniční politiky, Německo jako civilní mocnost,

proměny zahraniční politiky, vztah Německa k evropskému integračnímu procesu, globálními otázkami a dalšími aktéry mezinárodního systému.

15. Zahraniční politika Spojeného království Velké Británie a Severního Irska od meziválečného období do současnosti. Obecné charakteristiky zahraniční politiky, proměny zahraniční politiky, role Spojeného království v mezinárodním společenství, vztah k evropskému integračnímu procesu, globálními otázkami a dalšími aktéry mezinárodního systému.

BLOK B – OBECNÉ REÁLIE A KULTURA

1. Regiony a politika v Evropě. Pojem region, typy regionů (politické, kulturní, historické, ekonomické atp.) včetně konkrétních příkladů. Pojmy decentralizace, regionalizace, regionalismus, separatismus. Evropské federace a regionální státy – příklady (vznik, vývoj a současný stav).
2. Transnacionální regiony. Vysvětlení pojmu a diskuze o evropských příkladech – možnosti a kritéria vymezení, jednotící znaky, politická dimenze existence transnacionálních regionů.
3. Transhraniční regiony. Vysvětlení pojmu a diskuze o evropských příkladech – možnosti a kritéria vymezení, jednotící znaky, politická dimenze existence transhraničních regionů. Přeshraniční spolupráce v EU.
4. Bavorský svobodný stát a Spolková republika Německo.
5. Německá evropská integrační politika od založení Spolkové republiky Německo do současnosti.
6. Vybrané historické milníky vývoje Spolkové republiky Německo od roku 1949 do znovusjednocení v roce 1990. Adenauerova politika zrovnoprávnění SRN, studentské hnutí roku 1968, *Ostpolitik* W. Brandta, proces sjednocení SRN a NDR a další významné milníky.
7. Rodina a rodinná politika v Německu. Finanční podpora rodin, zařízení péče o děti, vývoj a současné trendy.
8. Nacismus a německá společnost. NSDAP - historie a ideologie, neonacismus, holocaust, reflexe v tisku, v regionu, kultura vzpomínání.
9. Německá kultura. Divadlo a hudba (vývoj německého divadla, Goethe a Schiller, moderní divadlo v Německu, dějiny německé hudby, hudební styly v Německu a jejich představitelé).
10. Náboženství v Německu. Historie křesťanství na území dnešního Německa, křesťanství v současném Německu, islám v Německu, židovství v Německu.
11. Německý mýtý a pohádky. Základy germánské mytologie, germánští bohové, germánská mytologie v novodobé historii a současnosti, vývoj pohádek od středověku do současnosti, bratři Grimmové, moderní pohádky.
12. Pojetí Střední Evropy z pohledu politické geografie, z pohledu kulturní historie, z pohledu literární historie. Literární reflexe fenoménu Střední Evropy (Musil, Kundera, Havel).
13. Německo-rakousko-český *interregion*. Adalbert Stifter, Klostermann, Němcová a židovští autoři jako mezikulturní spojovací prvek (Kafka, Brod, Kisch).
14. Švýcarsko jako křižovatka evropských areálů (Frisch, Dürrenmatt, Bichsel).